

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Nuoria osallistamassa

Kehittämisehdotuksia Laitilan kaupungin nuorisotoimelle

Laura Vuola

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2016

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Laura Vuola	Sivumäärä 30 ja 6 liitesivua
Työn nimi Nuoria osallistamassa. Kehittämisehdotuksia Laitilan kaupungin nuorisotoimelle	
Ohjaava opettaja Markus Söderlund	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Laitilan nuorisotoimi, Ilkka Simola	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö käsittelee kunnallisen nuorisotyön kehittämistä erityisesti nuorten osallisuuden näkökulmasta. Opinnäytetyön tilasi Laitilan kaupungin nuorisotoimi. Tilaustyön tavoite oli antaa kehittämisehdotuksia Laitilan kaupungin nuorisotoimelle. Lisäksi opinnäytetyö vastasi tarpeeseen kuvailla jo olemassa olevia nuorisotoimen palveluja. Opinnäytetyössä esiteltiin selvitystyön kannalta keskeisiä käsitteitä, joita ovat muun muassa nuori, ennalta ehkäisevä ja ammatillinen nuorisotyö, nuorisotila, osallisuus sekä nuorisotyön kehittäminen.</p> <p>Opinnäytetyön lähtökohtana oli selvittää, miksi laitilalaiset nuoret ja nuorisotoimen palvelut eivät kohdanneet. Syksyn 2015 alussa nuorisotila Nuokkarin kävijämäärät olivat alhaiset. Selvitystyön aikana kävijämäärät nousivat, mutta tarve kehittämistoiminnalle säilyi.</p> <p>Opinnäytetyön toteuttamisessa työkaluina käytettiin verkossa toteutettua kyselyä sekä toiminnallisempia kyselyjä, jotka nimettiin pohdintapajoiksi. Samalla tuli testattua tiedon ja palautteen keruumenetelmiä. Kyselyllä ja pohdintapajoilla selvitettiin muun muassa nuorten mielikuvia nuorisotila Nuokkarista, nuorten vapaa-ajan käyttöä ja osallistumisen esteitä nuorisotoimen toimintaan.</p> <p>Laitilaisnuorten mielikuva nuorisotila Nuokkarista oli positiivinen ja toimintamahdollisuudet siellä vastaavat jo osittain nuorten toiveisiin. Kävi kuitenkin ilmi, että toiminta vetoaa enemmän poikiin kuin tyttöihin ja tämä näkyy kävijöiden sukupuolijakaumassa. Suurimmat syyt nuorisotoimen palveluiden ja nuorten kohtaamattomuuteen olivat: tiedotuksen puute, vähäinen kiinnostus toiminnan sisältöä kohtaan sekä kavereiden osallistumattomuus.</p> <p>Kehittämisehdotuksina Laitilan nuorisotoimelle esitettiin viestinnän ja tiedotuksen kehittämistä, erityisesti sosiaalisen median hyödyntämistä. Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi nuorten talotoimikunnan perustaminen Nuokkarille olisi tarpeellista. Lisäksi laajemman osallistujakunnan tavoittamiseksi suositeltiin sukupuolisensitiivisemmän työotteen käyttöönottoa.</p> <p>Opinnäytetyö ei tuottanut mitään uutta mullistavaa tietoa nuorisoalalle, mutta Laitilan kunnallisen nuorisotyön kehittämisessä siitä on merkittävä apu. Vastaavanlaisen selvitystyön toteuttaminen nykyhenkilöstöresursseilla olisi lähes mahdotonta.</p>	
Asiasanat nuori, nuorisotyö, nuorisotila, osallisuus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme of Civic Activities and Youth Work

ABSTRACT

Author Laura Vuola	Number of Pages 30 and 6 attachment pages
Title Involving youth. Development ideas for the youth department of Laitila	
Supervisor Markus Söderlund	
Subscriber and Mentor The youth department of Laitila, Ilkka Simola	
Abstract <p>This thesis addresses the development of municipal youthwork, particularly from the perspective of youth involvement. This thesis was commissioned by the youth department of Laitila. The purpose of the commission was to present development ideas for the youth department of Laitila. Additionally the thesis corresponded to the need of describing the existing services of the youth department. The thesis introduces the key concepts needed in the study, which include among other things adolescent, preventive, professional youth work, youth center, involvement and development of youth work.</p> <p>The premise of the thesis was to examine why Laitila youth and the youth department services did not meet. In the beginning of Autumn 2015, the visitor count of youth center Nuokkari was low. During the study visitor count rose, but the need for development activities remained.</p> <p>The implementation of the thesis study was carried out via online survey and functional surveys, which were called reflection shops. Simultaneously the ways of gathering information and feedback were tested. The surveys and reflection shops researched the visions of adolescents on youth center Nuokkari, adolescents' ways of spending leisure time and hindrances of participating to the activities of youth department.</p> <p>The image of adolescents on youth center Nuokkari was positive and activity possibilities already present equate partially to the hopes of the adolescents. However, it turned out that the activities offered appeal more to boys than girls and this can be seen in the gender distribution of visitors. Major reasons for the difficulty in meeting the needs of the adolescents and the activities offered were: lack of information, minor interest towards the content of activities and non-participation of peers.</p> <p>The development idea presented to youth department of Laitila was to improve the communication and informing the adolescents especially via social media. Developing a youth house committee for Nuokkari would be needed for improving the adolescents' opportunities of influencing. Also implementing more gender-sensitive approach was recommended in order to reach more participants.</p> <p>Thesis did not produce new groundbreaking information for youth work in general, but it offers significant help for the development of municipal youth work in Laitila. Similar study would be nearly impossible to implement with the current human resources.</p>	
Keywords adolescent, youth work, youth center, involment	

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	5
2. LAITILAN KAUPUNKI JA SEN NUORISOTOIMI	6
3. TIETOPOHJA	8
3.1 Nuori	8
3.2 Nuorisotyö	8
3.3 Nuorisotyön kehittäminen	10
3.4 Nuorisotila	10
3.5 Avoin tila- ja ryhmätoiminta	11
3.6 Osallisuus	12
4. SELVITYSTYÖN TOTEUTTAMINEN	13
4.1 Tutkimuskysymys	13
4.2 Kohdejoukko	14
4.3 Kysely	15
4.4 Pohdintapajat	15
4.5 Vastausten analysoinnin menetelmät	17
4.5 Tutkimusetiikka	18
5 TULOKSET	18
5.1 Yleistä laitilalaisten nuorten vapaa-ajanvietosta	19
5.2 Mielikuva Laitilan Nuokkarista	19
5.3 Sukupuolen vaikutus Nuokkarin toimintaan osallistumiseen	20
5.4 Osallistumisen esteet	21
5.5 Tiedottaminen nuorisotoimen toiminnasta	22
6. KEHITTÄMISEHDOTUKSET	23
6.1 Tiedotus ja viestintä	24
6.2 Osallisuuden edistäminen	25
6.3 Nuorisotoimen toiminnan kehittäminen	26
7. LOPUKSI	26
LÄHTEET	28
LIITTEET	31

1. JOHDANTO

Oletettavaa on, että kuten muitakin kuntapalveluja, myös nuorisopalveluja voidaan parantaa entisestään nuorilta saatavan palautteen perusteella ja yhteistyössä heidän itsensä kanssa. (Gretschel 2011, 8.)

Aloitin työn nuoriso-ohjaajana Laitilan kaupungin nuorisotoimessa helmikuussa 2015. Koin luonnolliseksi tehdä opinnäytetyöni omalle työpaikalle ja kehittää Laitilan kaupungin nuorisotoimen palveluja. Kehittämistyölle on erityinen tarve, koska nuorisotoimessa on tapahtunut työntekijöiden ja nuorisotilan kävijäkunnan sukupolvenvaihdos. Toiminta on jatkunut vuosien mittaan samankaltaisena eikä varsinaisia suunnitelmia toiminnalle ole laadittu tai kehittämistyötä tehty. Paljon hiljaista tietoa poistui nuorisotoimesta pitkäaikaisen työntekijän irtisanouduttua. Nuorisotoimen toiminta oli vuonna 2014 ja alkusyksystä 2015 vaisua, avoimen tilatoiminnan kävijämäärät olivat vähäiset eikä yhteistyötahoja juuri ollut. Opinnäytetyön idea syntyi kevättalvella 2015, jolloin nuorisotilan kävijämäärät olivat edelleen alhaiset. Tuolloin keskeinen tutkimuskysymys oli, miten saada nuoret nuorisotilaan ja nuorisotoimen palveluiden pariin. Tilanne muuttui kuitenkin syksyllä 2015 työntekijävaihdoksen myötä ja kävijämäärät avoimessa tilatoiminnassa lähes tuplaantuivat. Kuitenkin toimintaa on tarpeen kehittää nousseista avoimen tilatoiminnan kävijämääristä huolimatta, jotta nuorisotoimen palvelut vastaisivat paremmin laitilalaisten lasten ja nuorten tarpeisiin.

Nuorisotoimen toimintaa ei ole aikaisemmin arvioitu kuin määrällisesti tilastoimalla ja seuraamalla avoimen tilatoiminnan kävijämääriä. Lisäksi koin suurena puutteena sen, että nuorilla ei juuri ollut mahdollisuuksia vaikuttaa nuorisotoimen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen tai arviointiin. Opinnäytetyön yksi tavoite on myös testata menetelmiä tiedon ja palautteen keräämiseksi nuorilta.

Laitilalaisten nuorten vapaa-aikaan liittyviä selvitystöitä on tehty vähän. Viimeisin selvitystyö on tehty vuonna 2009 nuorisotyönohjaaja Riikka Johanssonin toimesta. Tämän lisäksi laitilalaisista nuorista on kerätty tietoa kouluterveyskyselyiden muodossa vuosina 2011 ja 2013. Nuorisotoimessa nuoria on lähinnä osallistettu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin aktiivisesti nuorisotilassa käyvien nuorten sekä nuorisovaltuuston välityksellä.

Olen työssäni huomannut tarpeen kuvata laitilalaista nuorisotyötä. Uusien yhteistyömuotojen syntymisen edellytys on osapuolten tietoisuus kunkin tehtäväkentästä. Tämä opinnäytetyö on yksi keino tehdä nuorisotyötä näkyväksi ja lisätä tietoisuutta nuorisotoimen toiminnasta kaupunkiorganisaatiossa sekä mahdollisesti myös kaupunkilaisten keskuudessa.

Opinnäytetyössä esittelen Laitilan kaupungin nuorisotoimea ja sen toimintaa. Työn tietopohja muodostuu käsitteistä, joita ovat muun muassa nuori, nuorisotyö ja sen kehittäminen, nuorisotyön eri muodot sekä osallisuus. Selvitystyön menetelminä käytin verkossa toteutettua kyselyä sekä pohdintapajoja, joiden pääkohderyhmä on 13-16-vuotiaat nuoret. Lopuksi analysoin selvitystyön tuloksia ja esittelen kehittämisehdotuksia.

2. LAITILAN KAUPUNKI JA SEN NUORISOTOIMI

Laitilan kaupunki on Varsinais-Suomessa sijaitseva kaupunki, jonka väkiluku vuonna 2014 oli 8542 asukasta. Vuonna 2014 laitilalaisista 36,2% (2662) oli 0-28 vuotiaita (Suomen nuorisotyön tilastot 2016). Laitilassa on yksi yläkoulu ja lukio sekä seitsemän alakoulua. Alakouluista kuusi on kyläkouluja, jotka sijaitsevat haja-asutusalueella 5-15 kilometrin etäisyydellä keskustaaajamasta. (Laitilan kaupunki, 2016a). Laitilassa nuorisotyötä tehtiin yhdistysten, kuten partion ja maatalouskerhotoiminnan, toimesta jo 1930-luvulla. Vuonna 1958 Laitilan kuntaan perustettiin nuorisotyölautakunta ja ensimmäinen nuoriso-ohjaaja palkattiin viisi vuotta myöhemmin. (Alifrosti & Vehmas 2002, 290.)

Tänä päivänä Laitilan kaupungin nuorisotoimi toteuttaa nuorisolain mukaista tehtävää. Nuorisolain kolmannen luvun seitsemännen momentin mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Laissa on listattu nuorisotyöhön kuuluvaksi muun muassa harrastamahdollisuuksien ja toimitilojen tarjoaminen, kasvatuksellinen ohjaus sekä tieto- ja neuvontapalvelut. (Nuorisolaki 72/2006.) Nuorisotoimen toimintaa

määrittelevät myös kaupungin visio, strategia ja vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä toiminnalle asetettavat tavoitteet. Laitilan kaupungin visiossa mainitaan, että kaupunki tarjoaa monipuoliset palvelut ja harrastemahdollisuudet. (Laitilan kaupunki 2014). Nuorisotoimi osaltaan toteuttaa kaupungin visiota tarjoamalla palveluita sekä harrastemahdollisuuksia omalle kohderyhmälleen eli lapsille ja nuorille. Talousarvion yhteydessä nuorisotoimen tehtäväksi on määritelty nuorten kasvun, sosiaalisen vahvistumisen sekä oman ajan aktiivisen käytön tukeminen yhteistyössä muiden nuorten parissa toimivien tahojen kanssa. Nuorisotoimen strategisiksi tavoitteiksi on eritelty aktiivisessa käytössä oleva nuorisotalo, ajantasaiset tieto- ja neuvontapalvelut sekä nuorten osallisuuskasvatus. (Laitilan kaupunki 2016.) Vuosittain tavoitteet laatii nuoriso-ohjaaja yhdessä liikuntasihteerin kanssa. Talousarvioesitys käsitellään sivistyslautakunnassa, josta se menee kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi ja edelleen siitä lopulta päättää kaupunginvaltuusto.

Nuorisotoimessa työskentelee yksi täysiaikainen nuoriso-ohjaaja ja työvoimatoimiston kautta työkokeilussa oleva henkilö, jota kutsun tässä työssä harjoittelijaksi. Nuoriso-ohjaajan ja harjoittelijan lisäksi nuorisotoimessa työskentelee muutama vapaaehtoinen kerhonoahjaaja. Kerhonoahjaajat ohjaavat alakoululaisten biljardikerhoa sekä roolipelikerhoa. Nuorisotoimen hallinnosta vastaa liikuntasihteerin, joka toimii nuoriso-ohjaajan esimiehenä. Nuorisotoimi kuuluu sivistystoimen toimialaan kaupungin organisaatiossa. Sivistystoimi on sivistyslautakunnan alainen.

Nuorisotoimen toiminta on suunnattu pääasiassa 7-19-vuotiaille. Toiminta koostuu nuorisotila Nuokkarin avoimista tila- ja ryhmätoiminnoista sekä tapahtumista. Alakoululaikäisille järjestetään avoimen tila- ja kerhotoiminnan lisäksi kesäisin päiväleirit sekä seutukunnallisena yhteistyönä kolmen päivän telttaleiri. Nuorisotoimen vastuulla on myös nuorisovaltuuston toiminta sekä seutukunnalliseen nuorten vaikuttajaryhmään Vakka-Suomen nuorisofoorumiin osallistuminen. Koulu yhteistyö on osa nuorisotoimen arkea. Nuoriso-ohjaaja on säännöllisesti tavattavissa yläkoululla sekä yhdellä alakoululla. Nuorisotoimi toimii yhteistyössä monen tahon kanssa: koulujen, sosiaalitoimen, kirjaston, Laitila-Pyhäranta 4H-yhdistyksen, Laitilan evankelisluterilainen seurakunnan, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Laitilan paikallisyhdistyksen, Laitilan Nuorisoverstas ry:n sekä muiden nuorten parissa toimivien tahojen kanssa. Nuorisotoimi jakaa myös vuosittain nuorisotyötä tekeville yhdistyksille taloudellista avustusta.

3. TIETOPOHJA

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön teoriaa ja keskeisiä käsitteitä. Keskeisiä käsitteitä ovat muun muassa nuori, nuorisotyö, nuorisotila, avoin tilatoiminta, osallisuus ja nuorisotyön kehittäminen.

3.1 Nuori

Kunnallisen nuorisotyön kuten ylipäätään nuorisotyön asiakas on nuori (Kiilakoski 2012, 144). Nuorisolain mukaan nuoria ovat kaikki alle 29-vuotiaat, Yhdistyneiden Kansakuntien määritelmän mukaan taas 15-24-vuotiaat. Vuonna 2013 toteutetun nuorten vapaa-aikatutkimuksen mukaan nuoret kokevat olevansa nuoria noin 10-20-vuotiaina (Myllyniemi & Berg 2013, 16). Nuorisotyössä nuoren määrittely on moninaista ja se on tehtävä käytännön työssä tilannekohtaisesti (Soanjärvi 2011, 131).

Monen kunnan nuorisotyön, kuten Laitilankin, pääkohderyhmäksi on rajattu 13-17-vuotiaat. (HE 2016, 9). Nuorisotoimen toiminta on suunnattu kaikkiaan 7-19-vuotiaille eli peruskouluikäisille ja toisen asteen oppilaitoksissa opiskeleville. Tässä opinnäytetyössä nuorella lähinnä tarkoitetaan yläkouluikäistä eli 13-16-vuotiasta henkilöä, koska heidät on valittu kyselyn ja pohdintapajojen kohderyhmäksi. Kohderyhmän rajauksesta huolimatta tavoitteena on kehittää koko nuorisotoimen toimintaa.

3.2 Nuorisotyö

Nuorisolaissa nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten sosiaalista vahvistamista, nuorten itsenäistymisen ja kasvun tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta, mutta myös aktiivisen kansalaisuuden edistämistä (Nuorisolaki 72/2006). Tutkija Anu Gretschelin mukaan nuorisotyötä voidaan kuvata dialogiseksi kasvatukseksi, joka toteutuu vuorovaikutussuhteissa nuorisotyöntekijän ja nuoren välillä. Dialoginen kasvatusta on mielestäni synonyymi kasvatukselliselle ohjaukselle, joka luetellaan yhdeksi kunnallisen nuorisotyön tehtäväksi nuorisolaissa. Tutkija Tomi Kiilakoski korostaa nuori-

sotyössä aikuisen läsnäoloa ja nuorten vapaaehtoista sitoutumista toimintaan. Molemmat tutkijat tuovat esille nuorisotyön nuorisolähtöisyyttä, jolloin toiminta on nuoren haluista, toiveista ja tarpeista lähtevää sekä nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa toiminnan sisältöihin ja päämääriin. (Gretschel 2011, 7 & Kiilakoski 2015, 20-23.) On myös tärkeää muistaa, ettei nuorisotyö perustu yksittäisiin tapahtumiin, vaan se on myös ajassa etenevä prosessi, joka kestää niin kauan kuin ammatillinen suhde nuoren ja nuorisotyöntekijän välillä on olemassa. Nuorisotyössä nuorta tuetaan yksittäisenä henkilöä, mutta edistetään ja lujitetaan nuorten ryhmäsuhteita sekä kasvua ryhmän avulla. (Kiilakoski 2015, 20-23.)

Tässä opinnäytetyössä nuorisotyöllä tarkoitan kunnallista, ammatillista sekä ennalta ehkäisevää nuorisotyötä. Katariina Soanjärven mukaan ammatillinen nuorisotyö on palkallista ja työntekijällä on tehtävään sopiva koulutus. Hänen mukaansa ammatillisen nuorisotyön lähtökohta on toimintatapa, joka lähtee nuoresta itsestään ja se perustuu kasvatukseen sekä nuoren kohtaamiseen. (Soanjärvi 2011, 130-131.) Petri Cederlöf määrittelee ennaltaehkäisyn yhdeksi nuorisotyön vaikutusulottuvuudeksi. Cederlöfin mukaan nuorisotyöllä voidaan ennaltaehkäistä syrjäytymistä, mielenterveyden ongelmia ja rikollisuutta tukemalla nuorten elämänhallinnan edellytysten kehittymistä. (Cederlöf 1998, 38.)

Näkemykseni mukaan kunnallisella nuorisotyöllä on kolme tehtävää. Ensimmäinen tehtävä on nuoren kasvun, kehityksen ja itsenäistymisen tukeminen, jota tässä alaluvussa kuvailin. Toiseksi tehtäväksi nostan nuorten kasvattamisen aktiiviseen kansalaisuuteen tai kuntalaisuuteen. Kolmanneksi tehtäväksi nostan nuorisopolitiikan eli nuorten hyvien elinolojen edistäminen kunnassa (vrt. Kiilakoski 2015, 22). Laitilassa etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta eivät kuulu nuorisotoimen tehtäväalueeseen, vaan ne tuottaa Laitilan nuorisoverstas ry. Tästä syystä rajaan etsivän nuorisotyön ja nuortentyöpajatoiminnan pois tästä opinnäytetyöstä.

3.3 Nuorisotyön kehittäminen

Nuorisolaissa (72/2006) nuorisotyön ja -politiikan toteuttaminen sekä kehittäminen katsotaan kunnan tehtäviin. Juha Nieminen määrittelee kehittämistoiminnan nuorisotyössä olevan tietoa käyttävää ja tuottavaa toimintaa, joka pyrkii kehittämään työn organisointi- ja toimintatapoja tavoitteiden saavuttamiseksi. Nuorisotyön tavoitteeksi hän nostaa nuorten hyvän elämän edistämisen. (Nieminen 2012, 36.) Tällä opinnäytetyöllä keräsin nuorilta tietoa, jonka avulla pyrin kehittämään nuorisotoimen toimintaa eli kunnallista nuorisotyötä.

Nuorisotyötä, varsinkin nuorisotiloilla tapahtuvaa perusnuorisotyötä, leimaa vahva toiminnallisuus, eikä toimintaa tai työtä ole välttämättä paljoa sanallistettu. Jotta jo olemassa olevaa toimintaa pystytään kehittämään, on sitä käsitteellistettävä. Tuttu vakiintuneen toiminnan kehittäminen voi olla haastavaa, koska on oltava tietoinen vanhasta toiminnasta eikä uusia toimintamalleja voi suoraan luoda. Toiminta saattaa myös sisältää hiljaista tietoa. Hiljainen tieto on tehtävä näkyväksi pukemalla se sanoiksi. (Kiilakoski 2012, 133-136.) Laitilan nuorisotoimesta löytyy vain vähän kirjallista tietoa, joten kehittämistyötä on jo toiminnan sanoittaminen ja vieminen kirjalliseen muotoon.

3.4 Nuorisotila

Lähes jokaisessa kunnassa on nuorisotila tai -talo ja ne on tarkoitettu nuorten omaa toimintaa varten. Nuorisotiloilla nuoret voivat tavata toisiaan ja nuorten parissa työskenteleviä aikuisia. Nuorisotiloilla voi muun muassa pelaila, kuunnella musiikkia ja osallistua eri toimintoihin. (Silvennoinen 2001, 28-29.) Merja Kylmäkosken (2008, 400) mukaan nuorisotilat mahdollistavat nuorille erilaiset ajanviettotavat ja energian purkamisen, joka muuten saattaisi suuntautua haitalliseen toimintaan. Nuorisotila on nuorisotyöntekijälle työkalu, jonka avulla saa muodostettua kontakteja nuoriin ja jossa ryhmämuotoista toimintaa on mahdollista toteuttaa (Kiilakoski 2012, 134).

Nuorisotila on tärkeä paikka, koska pieniltä paikkakunnilta kuten Laitilastakaan ei löydy montaa vapaa-ajanviettopaikkaa nuorille. Laitilaan avattiin nuorisotila jo vuonna

1970 urheilutalon alakertaan (Alifrosti & Vehmas 2002, 291). Tämän jälkeen tila vaihtoi paikkaa kahteen otteeseen. Nykyinen nuorisotila Nuokkari sijaitsee keskeisellä paikalla Laitilan keskustassa, paloaseman kanssa samassa rakennuksessa ja aivan kaupungintalon vieressä. Tila on avara ja erittäin hyvin varusteltu. Tilasta löytyy erilaisia pelejä biljardipöydistä pelikonsoleihin sekä tilava keittiö askartelutarvikkeineen. Merkittäväksi puutteeksi näen, että Nuokkarilla ei ole nuorten muodostamaa talotoimikuntaa tai muuta vastaavaa toimielintä, jonka kautta nuorten toimijuutta voisi vahvistaa nuorisotilalla. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää ehdotuksia, joilla voitaisiin lisätä nuorten aktiivisuutta Nuokkarilla.

3.5 Avoin tila- ja ryhmätoiminta

Avoimella tilatoiminnalla tarkoitetaan nuorisotilalla tapahtuvaa toimintaa, johon voi osallistua kuka tahansa nuori ilman ennakoilmoittautumista tai toimintaan sitoutumista. Toiminnalle on yleensä asetettu ikäraja. Seppälän (2004) mukaan tilatoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja tapahtuu ryhmässä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa nuoren oman elämän hallintaa ja tukea häntä terveellisiin elämäntapoihin. Kylmäkoski tarkentaa tilatoiminnan tavoitteelliseksi toiminnaksi, jossa korostuu yhteisökasvatuksellisuus ja työntekijän ammatillinen rooli. (Kylmäkoski 2008, 394-395.)

Laitilan Nuokkarilla avoin tilatoiminta on nimetty avoimiksi oviksi. Nyt syksyllä 2016 Nuokkarilla on avoimet ovet kaksi kertaa viikossa, iltapäivällä alakoululaisille sekä iltaisin yläkoululaisille ja vanhemmille nuorille. Nuokkarin avoimelle tilatoiminnalle ei ole määritetty yläikärajaa. Iltaisin Nuokkarin kävijäkunnan ikähaarukka on noin 14-19 vuotta. Lisäksi Nuokkarilla on järjestetty omat avoimet ovet seitsemäsluokkalaisille joka toinen keskiviikko. (Laitilan kaupunki, 2016b) Avoin tilatoiminta on Laitilan nuorisotoimen keskeisin työmuoto.

Toinen keskeinen Laitilan nuorisotoimessa käytetty nuorisotyömuoto on ryhmätoiminta. Ryhmätoimintaa Nuokkarilla on alakoululaisille pidettävä biljardikerho, yläkouluikäisille tytöille suunnattu Voimaneidot-ryhmä, 13-17 -vuotiaille suunnattu mediatiimi sekä 13-29 -vuotiaille tarkoitettu roolipelikerho. Kaikki ryhmät kokoontuvat viikoittain, paitsi mediatiimi, joka kokoontuu joka toinen viikko. (Laitilan kaupunki, 2016b)

3.6 Osallisuus

Anu Gretschelin (2002, 93) mukaan osallisuus on tunne osallisuudesta. Tomi Kiilakosken mukaan pelkästään tunne osallisuudesta ei riitä takaamaan osallisuutta, siihen tarvitaan myös ympäristö, joka mahdollistaa sen. Osallisuuden mahdollistava ympäristö voi olla esimerkiksi perhe, ryhmä tai yhteiskunta. Osallisuuden määrittelyä auttaa sen vastakohtien nimeäminen. Kiilakosken mukaan osallisuuden vastakohtia ovat muun muassa välinpitämättömyys, syrjäytyminen ja vieraantuminen. Osallisuudella pyritään vähentämään tai ehkäisemään poliittisen osallistumisen vähentymistä ja yhteiskunnallisen syrjäytymisen kasvua. (Kiilakoski 2007, 11.)

Nuorten ja lasten osallistuminen sekä vaikuttaminen heitä koskeviin asioihin on pyritty Suomessa turvaamaan lailla. Perustuslain kuudennen pykälän ja YK:n lasten oikeuksien sopimuksen kahdennentoista artiklan mukaan lapsella on oikeus vaikuttaa itseään koskeviin asioihin hänen kehitystasonsa huomioiden (410/2015 perustuslaki, YK:n lasten oikeuksien sopimus 2016). Kuntalain (410/2015) 22. pykälän mukaan kuntalaisilla on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Samassa pykälässä sanotaan, että palveluja voidaan suunnitella ja kehittää yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa. Ongelmana on, että usein nuorten ja lasten osallistaminen on määritelty kunnassa nuoris- ja opetustoimen vastuulle, tällöin helposti nuorten ja lasten vaikuttamismahdollisuudet rajautuvat näihin toimialoihin, vaikka he ovat monien muidenkin kuntapalveluiden asiakkaita. (Eskelinen, Gretschel, Kiilakoski ym. 2012, 74-75.)

Tällä hetkellä Laitilan kaupungissa pyritään edistämään nuorten osallisuutta edustuksellisten järjestelmien, kuten nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien hallitusten kautta. Edustuksellisissa järjestelmissä eli tässä tapauksessa nuorten eri vaikuttajaryhmissä vastuuta ja kokemuksia vaikuttamisesta kasaantuu tietyille nuorten ryhmälle. Lisäksi edustuksellisen järjestelmän ongelma on se, ettei se ikinä edusta täysin ryhmäänsä. (Eskelinen, Gretschel, Kiilakoski ym. 2012, 71-72.) Esimerkiksi laitilalaiset nuoret eivät ole niin yhtenäinen ryhmä, että nuorisovaltuustoon valikoituneet nuoret edustaisivat heitä täysin. Näin ollen tulisi huomioida ja mahdollistaa niiden nuorten osallistuminen, jotka eivät halua vaikuttajaryhmiin.

Haluan käsitellä osallisuutta opinnäytetyössäni, koska olen havainnut puutteita lasten ja nuorten kuulemisessa niin nuorisotoimessa kuin koko kaupunkiorganisaatiossa. Nuorisotoimen yhteistyö oppilaskuntien hallitusten kanssa on vasta alkamassa. Kuntalaki velvoittaa, että kunnalla on oltava nuorisovaltuusto tai muu nuorten vaikuttajaryhmä. Laissa mainitaan myös, että nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan toiminnan suunnitteluun, toteutukseen sekä seurantaan asioissa, joiden nuorisovaltuusto katsoo olevan nuorten sekä lasten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuustolla tulee olla rooli lasten ja nuorten osallistumisen sekä kuulemisen kehittämisessä kunnassa. (Kuntalaki 2015/410.) Laitilassa nuorisovaltuusto on toiminut nuorisohjaajavetoisesti ja sen vaikutusmahdollisuudet ovat rajoittuneet lähinnä kaupungin sivistysosastoon.

4. SELVITYSTYÖN TOTEUTTAMINEN

Valitsin tutkimusmenetelmiksi menetelmät, joiden avulla koin voivani parhaiten kertoa nuorten vapaa-ajanviettotapoja ja mielipiteitä nuorisotoimen palveluista. Menetelminä käytin kyselyä ja pohdintapajoja. Kyselyssä käytin työkaluna verkossa toteutettavaa Webropol-kyselyä. Kysely on kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä, jolla saadaan kerättyä määrällistä tietoa. Pohdintapajat ovat vähemmän strukturoitu ja kvalitatiivisempi tapa kerätä tietoa nuorilta. Tästä eteen päin Webropol-kyselyyn viitatessani käytän käsitettä kysely.

4.1 Tutkimuskysymys

Tilaaaja toivoi ehdotuksia nuorisotoimen toiminnan kehittämiseksi. Jotta kehittämisehdotuksia pystyin esittämään, minun piti selvittää, mitä nuoret ajattelevat nuorisotoimesta, mitä he tekevät vapaa-ajallaan ja mikä estää nuoria osallistumasta nuorisotoimen toimintaan.

Syksyllä 2015 toteuttamani kysely keskittyi kartoittamaan tietoa ja vastaamaan kysymykseen, miksi nuoret eivät käy Nuokkarilla. Erityisesti syksyn 2016 pohdintapajat keskittyivät keräämään yleisesti tietoa osallistujien vapaa-ajasta. Pohdintapajat toteutettiin, jotta saatiin kartoitettua nuorten ajatuksia Nuokkarista, tietoa heidän vapaa-ajan viettotavoistaan sekä vinkkejä tiedotuksen parantamiseen. Kysely ja pohdintapajat ovat myös askel kohti nuorten osallistamista nuorisotoimen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.

4.2 Kohdejoukko

Kyselyn kohdejoukoksi valikoitui 8.- ja 9.-luokkalaisia. Pohdintapajat toteutettiin 7.-luokkalaisille. Nämä kaikki kolme luokka-astetta ovat nuorisotoimen toiminnan pääkohderyhmää. Syksyllä 2015 toteutetun kyselyn kohdejoukon rajaamiseen vaikutti kiireinen aikataulu. Kohdejoukon tavoitti helposti Laitilan ainoalta yläkoululta. Kohdejoukon ikähaarukan laajentaminen olisi tuonut haasteita toteutukselle, koska Laitilassa ei ole ammattikoulua, ja Laitilassa asuvien, mutta ammattikoulussa opiskelevien nuorten tavoittaminen olisi ollut vaikeaa. Pelkästään lukiolaisten kohdejoukkoon mukaan ottaminen olisi saattanut vinouttaa selvitystyön tulosta. Pienemmälle joukolle saatiin kysely toteutettua helposti yhden koulupäivän aikana. Kyselyyn vastasi 74 nuorta, jotka olivat noin 35 % Varpeen koulun 8.- ja 9.-luokkalaisista. Kyselyyn vastanneet luokat valitsi koulun rehtori, joten voidaan puhua satunnaisotannasta.

Syksyn 2015 pohdintapajoihin osallistuneet 7.-luokat valikoituivat satunnaisesti sen mukaan, miten luokkien ohjaavat opettajat saivat järjestettyä vierailun Nuokkarille. Syksyllä 2015 pohdintapajoihin osallistui 62 nuorta. Syksyn 2016 pohdintapajoihin saatiin laajempi kohdejoukko eli 108 nuorta muuttuneiden vierailujärjestelyiden ansiosta. Kuitenkaan ei voida sanoa, että tavoitettiin 100 % ikäryhmistä, koska pienryhmissä opiskelevat oppilaat eivät päässeet tutustumiskäynnille eivätkä osallistumaan pohdintapajaan. Olisi ollut hyvä saada pienryhmät mukaan tutustumiskäynnille ja pohdintapajoihin. Pienryhmissä opiskelee nuoria, jotka tarvitsevat erityistä tukea selvittääkseen opinnoistaan. Heillä saattaa olla myös suurempi tarve nuorisotoimen palveluille kuin tavallisissa luokissa opiskelevilla nuorilla. Lisäksi teetin pohdintapajan

Nuokkarille saapuneelle lukiolaisryhmälle, joka koostui lähinnä toisen vuoden opiskelijoista.

Kyselyyn sekä pohdintapajoihin saattoi osallistua myös naapurikunnasta pyhärantalaisia nuoria, jotka käyvät koulua Laitilassa. Heidän määränsä kuitenkin otannassa on niin pieni, että en kokenut tarpeelliseksi sulkea pois heitä kohdejoukosta. Lisäksi he saavat myös osallistua Laitilan nuorisotoimen toimintaan, jolloin palveluiden mahdollisina käyttäjinä heillä on oikeus osallistua kyselyyn ja pajoihin.

4.3 Kysely

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita syy-seuraussuhteita ja ilmiöitä pyritään selvittämään numeraalisesti (Koppa 2015). Kyselyllä saadaan kerättyä numeraalista tietoa sekä eri vastaajien vertailulla pystytään etsimään syy-seuraussuhteita. Päätin käyttää kyselyn toteuttamisessa Webropol-sovellusta, koska olin käyttänyt sitä jo aiemmin opinnoissani ja todennut sen hyväksi työkaluksi. Webropol on kysely- ja tiedonkeruusovellus, joka toimii verkon välityksellä. Sovelluksessa pystyy luomaan helposti kyselyn, ajastamaan vastaamisajan ja kyselyn toteuttamisen jälkeen käsittelemään vastauksia eli aineistoa.

Syksyllä 2015 toteutettu kysely koostui monivalintakysymyksistä sekä tarkentavista avoimista kysymyksistä. Kysely koostui vastaajan taustatietoja selvittävistä kysymyksistä liittyen vapaa-ajanviettoon ja Nuokkariin. Toimitin rehtorille linkin kyselyyn ja hän välitti sen opettajille. Oppilaat saivat linkin oppitunnilla ja vastasivat kyselyyn omien älypuhelimensa avulla. Kyselyn runko on liitteenä (Liite 1).

4.4 Pohdintapajat

Sovin Varpeen koulun kanssa, että 7. luokat tulevat yksitellen nuorisotila Nuokkarille vierailulle koulupäivän aikana. Pohdintapajat toteutettiin 7-luokkalaisten tutustumiskäyntien yhteydessä. Syksyllä 2015 luokkien luokanvalvojat vastasivat vierailun sopimisesta nuoriso-ohjaajan kanssa. Seuraavana syksynä vaihdoimme käytäntöä,

koska otos jäi niin pieneksi. Nuokkariin tutustumisen toteutimme tukioppilaiden johdolla ja vierailulla kävivät kaikki kuusi seitsemättä luokkaa.

Nuoret saapuivat ryhmissä pohdintapajaan. Annoin ryhmälle lyhyen ohjeistuksen siitä, miten heidän toivoin pajassa toimivan. Pajassa nuorten tuli jatkaa keskeneräisiä virkkeitä ja vastata kysymyksiin pöydälle levitetyille isoille papereille. Nuoria kehoitin vastaamaan mahdollisimman moneen kohtaan. Lisäksi kerroin käyttäväni vastauksia opinnäytetyössäni sekä nuorisotoimen toiminnan kehittämisessä.

Pohdintapaja oli sopivan kevyt tapa kerätä tietoa nuorisotilalle tutustumisen yhteydessä. Pajan toteuttaminen onnistui lyhyessä ajassa, jolloin nuorille jäi reilusti aikaa pelailuun ja muuhun tekemiseen. Pajan huono ja hyvä puoli oli se, että nuoret näkivät toistensa vastaukset. Huonoa siinä on myös se, että sosiaalinen paine voi estää nuorta vastaamasta rehellisesti tai toisten vastauksia on helppo matkia. Hyvää oli sen sijaan se, että nuoret saivat toisiltaan ideoita vastauksiin. Pohdintapajojen kysymykset ja virkkeen alut ovat liitteenä. (Liite 2)

Syksyn 2015 ja 2016 pohdintapajojen kysymykset ja virkkeet poikkeavat hieman toisistaan. Syksyllä 2015 pohdintapajoissa kysymyksiä/virkkeitä oli seitsemän, kun taas syksyn 2016 pohdintapajassa niitä oli kuusi. Väittämä "Saan tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta?" poistettiin syksyn 2016 pajoista, koska seitsemännen luokan oppilaat ovat kasvaneet nuorisotoimen pääkohderyhmään eli heille vasta aletaan tiedottaa toiminnasta. Tämän väittämän kautta kuitenkin ymmärrettiin, että nuorisotoimen toiminnasta olisi hyvä tiedottaa jo ennakkoivasti kuudesluokkalaisille ennen kuin he siirtyvät yläkouluun. Toinen muutos oli kysymyksen "Mitä kautta nuorille saa välitettyä parhaiten tietoa nuorisotoimen toiminnasta?" muuttaminen muotoon "Miten sinulle saa välitettyä tietoa parhaiten nuorisotoimen toiminnasta?", koska tietoa halutaan välittää juuri laitilalaisille nuorille, joita mm. pohdintapajaan osallistuneet nuoret edustavat. Kolmas muutos oli "Laitilasta puuttuu.." virkkeen muuttaminen kysymykseksi "Mikä tekisi Laitilasta paremman paikan asua nuorelle?", koska ensimmäisessä vaihtoehdossa on negatiivinen oletamus.

4.5 Vastausten analysoinnin menetelmät

Kvantitatiivisen tutkimuksen analyysissä pyritään perustelemaan asioita lukujen ja tilastojen avulla (Alasuutari 2011, 34). Tutkimuksen tavoitteena on kerätä tutkittavasta aiheesta lukuja, joita vertailemalla saadaan aiheesta uutta tietoa. Kyselyn tulosten analysointia helpotti Webropol-sivustolta saatavat erilaiset raportit. Ensin tutustuin peruseräraporttiin, joka kokosi yhteen kaikkien vastaukset. Tämän jälkeen vertailin ristiin eri ryhmien vastauksia, esimerkiksi miten tyttöjen vastaukset erosivat poikien vastauksista tai miten koulumatkan pituus vaikutti vastaustuloksiin.

Laadullisessa analyysissä aineistosta pyritään tekemään havaintoja ja sääntöjä. Eri-tyisesti tavoitteena on löytää havaintoja, jotka kattavat koko aineiston. (Alasuutari 2011, 41.) Pohdintapajat olivat sovellus laadullisesta tutkimusmenetelmästä, mutta kohdejoukko oli liian laaja, jotta aineistoa voisi kunnolla analysoida laadullisesti. Joten esitän pohdintapajojen tuloksia osittain määrällisen tutkimuksen analyysin tapaisesti prosentteina, mutta teen suoria viittauksia aineistoon laadulliselle analyysille tyypilliseen tapaan. Pohdintapajojen vastaukset litteroitiin, sen jälkeen vastausten määrät laskettiin kohdittain ja samanlaiset vastaukset laskettiin yhteen. Syksyllä 2015 käyneiden luokkien vastaukset yhdistettiin, kuten myös syksyllä 2016 käyneiden luokkien vastaukset. Lukiolaisryhmän vastaukset pidin omana joukkonaan, jotta vastausten vertailu olisi mahdollinen.

Aineistoa analysoitaessa palataan alkuperäisen tutkimusongelman äärelle ja tunnistetaan asiat, joista ollaan kyseisessä tutkimuksessa kiinnostuneita (Tuomi & Sarajärvi 2013, 101). Etsin myös yhtäläisyyksiä sekä eroja kyselyn ja pohdintapajojen aineistojen välillä. Aineistojen vertailu oli haastavaa, koska kyselyssä selvitettiin lähinnä määriä ja pohdintapajoissa keskeistä oli nuorten vastausten sisältö. Loin aineistolle alakategoriat, jotka jäsentävät aineistoa ja helpottavat sen käsittelyä. Alakategorioiden luominen ei ollut helppoa, koska kyselyn ja pohdintapajojen aineistot poikkesivat toisistaan. Alakategorioiksi muodostuivat: yleistä laitilalaisten nuorten vapaa-ajanvietosta, mielikuva Laitilan Nuokkarista, sukupuolen vaikutus Nuokkarin toimintaan osallistumiseen, osallistumisen esteet ja tiedottaminen nuorisotoimen toiminnasta.

4.5 Tutkimusetiikka

Nuorilla, kuten ihmisillä yleensä on itsemääräämisoikeus ja he saavat itse päättää tutkimuksiin osallistumisesta (Kuula 2006, 86-87). Opinnäytetyötä varten tehdyn kyselyn ja pohdintapajojen vapaaehtoisuus varmistettiin kertomalla nuorille, ettei tarvitse osallistua vasten tahtoaan. Lisäksi kysely toteutettiin koulupäivän aikana nuorten omilla kännyköillä, jolloin vastaamatta jättäminen on helppoa. Toisaalta kouluympäristössä toteutettu kysely saattoi nuorista tuntua pakolliselta, koska koulussa saa harvoin kieltäytyä opettajan antamista tehtävistä. Pohdintapajoissa nuorilla oli mahdollisuus tulla lukemaan kysymykset ja jättää vastaamatta, jos niin halusivat. Lapset, alle 18-vuotiaat kuuluvat lain puolesta suojeltuun erityisryhmään. Lasten osallistuminen tutkimukseen edellyttää huoltajan luvan. (mt., 147.) Kyselyn toteuttamista edeltävällä viikolla oppilaille annettiin laatimani nuorten huoltajille osoitettu viesti kotiin vietäväksi, jossa kerrottiin kyselyn toteuttamisesta. Jos huoltaja ei halunnut nuorensa osallistuvan kyselyyn, siitä tuli ilmoittaa minulle.

Tutkimuksissa tutkittavien anonymiteetti eli tutkittavan yksityisyys pyritään takaamaan poistamalla aineistosta tunnistet, joiden avulla aineisto voitaisiin yhdistää tutkittavaan (mt.,112). Tässä selvitystyössä ei kuitenkaan ollut tarpeen kerätä tutkittavilta juurikaan tunnistetietoja. Kyselyn ja pohdintapajojen kohdejoukko oli myös tarpeeksi suuri, ettei aineistosta pysty identifioimaan yksittäisen tutkittavan vastauksia.

5 TULOKSET

Tässä luvussa käsittelen pohdintapajojen ja kyselyn tuloksia. Tarkastelen tuloksia teemoittain. Teemoiksi olen valinnut muun muassa sukupuolen vaikutus toimintaan osallistumiseen, osallistumisen esteet ja tiedonsaanti nuorisotoimen toiminnasta. Myös nuorten yleinen mielipide Nuokkarista kiinnosti minua ja opinnäytetyön tilaajaa.

5.1 Yleistä laitilalaisten nuorten vapaa-ajanvietosta

*”Vapaa-ajalla pelailen ja chillailen kavereiden kanssa”
7.-luokkalainen pohdintapajassa syksyllä 2016*

Syksyn 2015 ja 2016 pohdintapajoissa keräämiäni vastausten mukaan 36% vastaajista viettää vapaa-aikaansa kavereiden kanssa. Toiseksi yleisin vastaus (17%) oli ”pelaan”. Valtakunnallisessa vuonna 2016 julkistetussa lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksessa kävi ilmi, että 89% 10-29-vuotiaista koki, että heillä on jokin harrastus (Merikivi, Myllyniemi & Salasuo 2016, 56). Omassa kyselyssäni 82% vastasi käyvänsä harrastuksissa, joten laitilalaisnuorten harrastaminen vastaa valtakunnallisia tuloksia. Kyselyyn vastanneista nuorista 47 harrasti jotakin useamman kerran viikossa, mutta 13 vastaajaa ei harrasta lainkaan. Vaikka kyselyssä moni nuori vastasi harrastavansa, kuitenkin syksyn 2016 pohdintapajojen vastauksissa nousi esille, että Laitila olisi parempi paikka nuorille asua, jos siellä olisi enemmän aktiviteetteja, toimintaa ja harrastuksia. Näin oli vastattu 24 % vastauksista.

*”Laitesukeltaisin lämpimissä vesissä” ”Ostaisin bemarkin”
Kaksi 7.-luokkalaista pohdintapajassa syksyllä 2015*

Pohdintapajojen kohdassa ”Jos minulla olisi mahdollisuus (esim. aikaa, rahaa) vapaa-ajalla minä...” yleisin vastaus, noin 32% vastauksista, oli jonkin asian/tavaran hankinta tai yleisesti shoppailu. Toiseksi yleisin vastaus oli, noin 22% vastauksista, matkustelu ja ulkomaille lähtö.

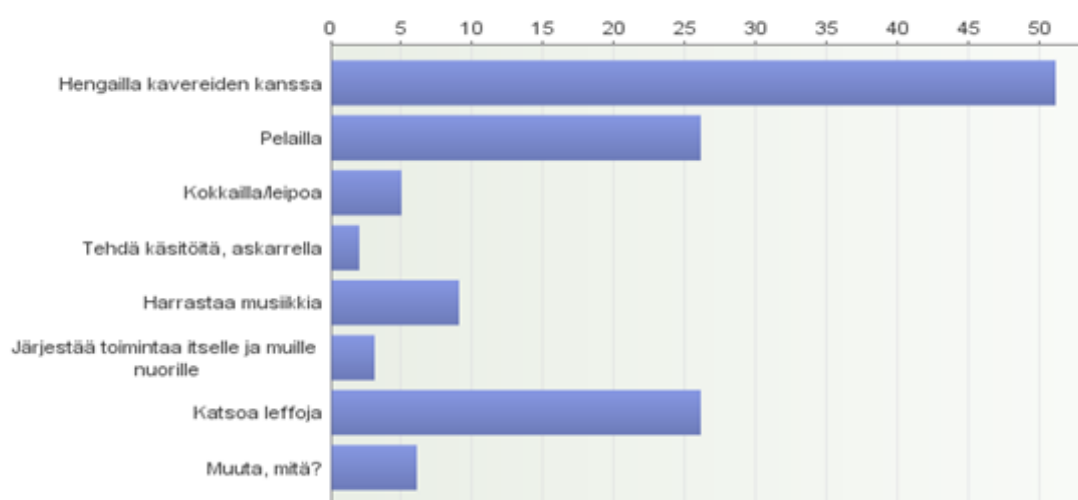
5.2 Mielikuva Laitilan Nuokkarista

*”Hyvä paikka vapaa-ajalla”
7.-luokkalainen pohdintapajassa syksyllä 2015*

Pohdintapajojen ”Nuokkari on..” kohtaan tuli paljon positiivisia jatkolauseita. Kohtaan tuli yhteensä 158 vastausta, joista noin 72% oli positiivisia kuvauksia. Yleisin vastaus oli ”kiva”. Yhtään negatiivista kuvausta vastausten joukossa ei ollut. Nuorten suhtautuminen Nuokkariin on siis pääsääntöisesti positiivinen. Toisaalta olin työntekijänä

paikalla pohdintapajoja toteuttamassa, läsnäoloni saattoi estää tai korottaa kynnystä vastata kohtaan negatiivisesti.

Kyselyssä selvitettiin, mitä vastaajat haluaisivat Nuokkarilla tehdä. Kysymyksessä oli mahdollista valita useamman vastausvaihtoehdon välillä. Yli viisikymmentä vastaajaa halusi hengaila kavereidensa kanssa, 26 vastaajaa halusi pelailla ja katsoa elokuvia (Kuvio 1). Tällä hetkellä Nuokkarin avoimessa toiminnassa on mahdollista hengaila ja pelailla. Vastaukset osoittavat, että nykyiset toimintamahdollisuudet Nuokkarilla vastaavat jo osittain nuorten toiveisiin.

Kuvio 1. Vastaukset kysymykseen: mitä haluaisit tehdä Nuokkarilla?

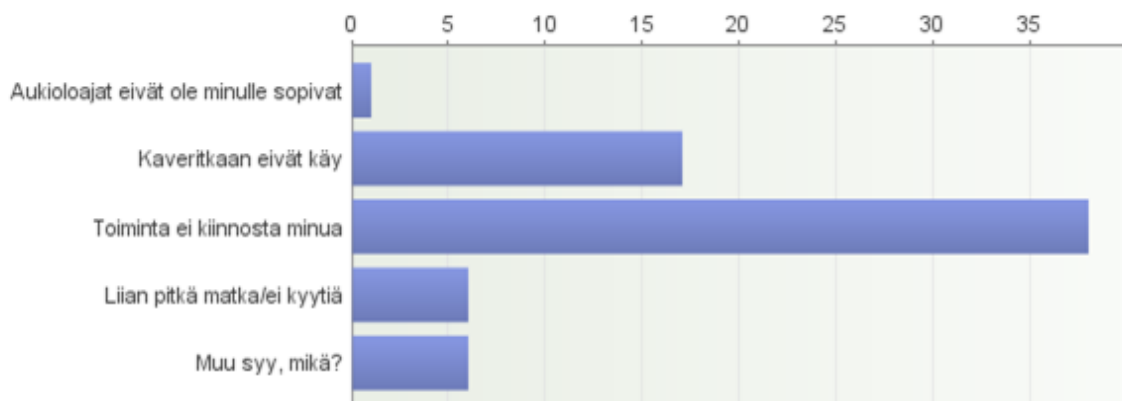
5.3 Sukupuolen vaikutus Nuokkarin toimintaan osallistumiseen

Kyselyn vastaajista 36 oli poikia ja 38 tyttöjä. Syys-joulukuussa 2015 Nuokkarin yläkouluikäisille ja vanhemmille nuorille suunnatussa avoimen tilatoiminnassa kävijöistä oli noin 16% tyttöjä. Tyttöjen osuus kävijöissä nousi ja vuonna 2016 tammi-toukokuussa tyttöjen osuus kävijöistä oli noin 20%. Kyselyssä kuusi poikaa kertoi käyvän säännöllisesti Nuokkarilla, mutta yksikään kyselyyn vastanneista tytöistä ei kertonut käyvän säännöllisesti. Silloin tällöin Nuokkarilla kertoi käyvän kuusi poikaa ja viisi tyttöä. Tyttöjen osuus Nuokkarilla kävijöistä on huomattavasti pienempi kuin poikien osuus.

Kyselyn kysymyksessä, jossa selvitettiin mitä nuoret haluavat tehdä Nuokkarilla, poikien vastaukset painottuivat enemmän kavereiden kanssa hengailuun ja pelailuun. Tytöt taas haluaisivat enemmän katsoa leffoja ja mahdollisesti leipoa. Tällä hetkellä Nuokkarin avoimessa tilatoiminnassa on mahdollista lähinnä hengailaa ja pelailaa erilaisia pelejä. Tämä saattaa selittää kävijäkunnan sukupuolijakaumaa.

5.4 Osallistumisen esteet

Kyselyssä 18 vastaajaa eli noin 24% vastaajista kertoi käyvän Nuokkarilla, joista seitsemän kertoi käyvän siellä säännöllisesti. Vastaajista 56 vastasi, ettei käy koskaan Nuokkarilla. Vastaajille, jotka vastasivat, etteivät käy koskaan Nuokkarilla esitettiin jatkokysymys käymättömyyden syistä. Tähän kysymykseen vastasi 54 henkilöä (Kuvio 2). Monivalintakysymyksen vastausvaihtoehdon ”Toiminta ei kiinnosta minua” valitsi 38 vastaajaa ja toiseksi eniten valittu vastausvaihtoehto oli ”Kaveritkaan eivät käy”. Jatkokysymyksen vastausvaihtoehto ”Muu syy, mikä?”, jossa oli mahdollisuus kertoa, mikä muu syy käymättömyyteen on. Avoimissa vastauksissa tuli esille kaksi huolestuttavaa vastausta: ”En ole juurikaan kuullut Nuokkarista.” ja ”En kuulu siihen joukkoon”. Mielestäni kaikkien yläkoululaisten tulisi olla tietoisia nuorisotilasta ja nuorisotoimen palveluista. Lisäksi avoin tilatoiminta pitäisi olla kaikille avointa, eikä kenenkään pitäisi kokea, ettei kuulu joukkoon.

Kuvio 2. Miksi et käy Nuokkarilla?

*”Jos aihe minua kiinnostaisi ja kaverini myös tulisi”
7.-luokkalainen pohdintapajassa syksyllä 2016*

Pohdintapajassa kohtaan “Osallistuisin nuorisotoimen toimintaan jos..” yleisin vastaus (38% vastauksista) oli “olisi aikaa/ehtisin”. Kohdan vastauksissa nousi esille myös, että toimintaan tulisi kavereidenkin osallistua ja toiminnan tulisi olla kivaa sekä kiinnostavaa. Syksyn 2015 vastauksista kaksi vastausta ilmaisi etäisyyden olevan este ja syksyn 2016 vastauksista kolme. Kyselyyn vastaajista 35 asuu yli viiden kilometrin päästä koulusta eli voidaan todeta, että heistä ainakin lähes kaikki asuvat myös yli viiden kilometrin päässä Nuokkarista, koska koulu ja Nuokkari sijaitsevat molemmat keskustassa. Kuusi vastaajaa on ilmoittanut syyksi Nuokkarilla käymättömyyteen välimatkan ja kyydin puutteen. Vertailtaessa eri koulumatkan pituutta ja Nuokkarin kävijyyttä, ei eroja juuri synny, Nuokkarilla kävijöitä on jokaisessa koulumatkaryhmässä.

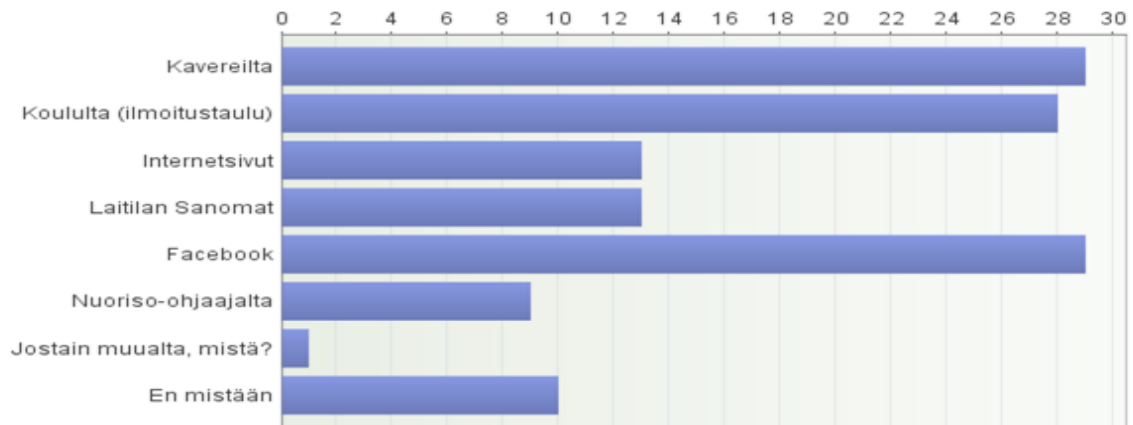
5.5 Tiedottaminen nuorisotoimen toiminnasta

Syksyllä 2015 toteutetuista pohdintapajoista viestintään liittyvästä kysymyksestä ”Saanko tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta?” suurin osa vastauksista oli ”en” eli 7.-luokkalaiset kokivat, etteivät he saaneet tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta. Asiaa pohdittuani totesin, että näin asia todella on 7.-luokan alussa, koska he vasta tulevat nuorisotoimen pääkohderyhmäksi, eivätkä ole vielä ehtineet saada tietoa nuorisotoimen toiminnasta. Syksyllä 2016 poistin kysymyksen pohdintapajasta

Kyselyssä kävi ilmi, että monet nuoret kokivat, etteivät saa tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta. Kysymyksessä oli eritelty toiminnan eri alueet: Nuokkarin aukioloajat, Nuokkarin toiminta sekä Tapahtumat ja Retket. Keskimäärin nuorista 45% koki, ettei saa tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta. Erityisesti suurin osa, noin 61% vastaajista koki, ettei ole saanut tarpeeksi tietoa retkistä. Tosin retkistä tietämättömyys saattaa johtua siitä, että nuorisotoimi järjestää yleensä vain yhden retken vuodessa.

Kyselyn mukaan 29 vastaajaa saa tietoa nuorisotoimen toiminnasta kavereiden kaut-

ta ja Facebookista. Kolmanneksi tehokkain tiedotuskanava kyselyn mukaan oli koulun ilmoitustaulu. Suoraan nuoriso-ohjaajalta tietoa vastasi saavansa yhdeksän vastaajaa. Huolestuttavaa on, että kymmenen vastasi, ettei saa tietoa mistään. (Kuvio 3) Kuitenkin vastausten ja vastaajien määrää verratessa voidaan todeta useiden nuorten saavan tietoa monista eri lähteistä.

Kuvio 3. Mitä kautta saat tietoa nuorisotoimen toiminnasta?

Syksyn 2015 pohdintapajoissa kysyttiin: “Miten nuorille saa välitettyä tietoa?” Yleisin vastaus oli “netti” ja toiseksi yleisin “some”. Syksyllä 2016 kysymys muutettiin muotoon: “Minulle saa välitettyä tietoa parhaiten...” Yleisin vastaus oli “puhelimella” ja toiseksi yleisin oli “koulun kautta”. Vastauksissa nousi esille myös opiskelijahallinto-ohjelma Wilma ja erilaiset pikaviestisovellukset kuten snapchat. Pohdintapajojen vastaukset ovat linjassa valtakunnallisen lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen kanssa. Tutkimuksen mukaan 58% yli kymmenenvuotiaista piti tiedonsaantia tärkeänä median käytössä (Merikivi, Myllyniemi & Salasuo 2016, 37-38).

6. KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tässä luvussa esittelen erilaisia kehittämisehdotuksia Laitilan nuorisotoimelle. Kehittämisehdotukset pohjautuvat selvitystyön aineistoon, alan kirjallisuuteen sekä omiin kokemuksiini.

6.1 Tiedotus ja viestintä

Kyselyssä ja syksyn 2015 pohdintapajoissa selvisi, että moni nuori koki, ettei saa tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta. Pohdintapajoissa kävi ilmi, että nuoret tavoitetaan parhaiten koulun, internetin, sosiaalisen median ja kännykän välityksellä. Vastauksissa näkyy tarve digitaaliselle nuorisotyölle. Digitaalinen nuorisotyö on muun muassa sosiaalisen median ja teknologian hyödyntämistä nuorten parissa tehtävässä työssä (Lauha & Tuominen 2016, 9). Internet ja sosiaalinen media ovat nuorisotyön ympäristöjä siinä missä koulu tai nuorisotilakin. Digitaalinen nuorisotyön edistäminen pitää lähteä myös koko työyhteisöstä, ei vaan yksittäisestä työntekijästä. Digitaalisen nuorisotyön toteuttaminen vaatii osaamista ja resursseja. (Lauha 2016, 22.) Jotta voin nuoriso-ohjaajana kohdata nuoria digiympäristössä ja tiedottaa toiminnasta heille, minulla on oltava tarvittavat työvälineet. Yleisempien sovellusten käyttämiseen tarvitaan muun muassa ajanmukainen älypuhelin.

Koulujen hyödyntämistä nuorisotoimen tiedotuksessa tulee kehittää. Laitilan kouluissa vuonna 2016 otettiin käyttöön Wilma-järjestelmä. Wilman välityksellä tavoittaa kaikki Laitilassa opiskelevat nuoret ja lapset sekä heidän huoltajansa. Wilman kautta voisi esimerkiksi kerran tai kaksi vuodessa lähettää nuorisotoimen tiedotteen nuorille ja heidän huoltajilleen. Jo hyväksi havaittuja 7-luokkalaisten tutustumiskäyntejä Nuokkarille tullaan jatkamaan, jolloin he saavat tutustua nuorisotilaan, kohtaavat nuoriso-ohjaajan, kuulevat toiminnasta sekä mistä saa tietoa nuorisotoimen toiminnasta.

Haluaisin kehittää Laitilaan vertaistiedottajatoimintaa. Toiminnassa nuoret tiedottaisivat nuorille. Viestintätaidot ovat tärkeitä taitoja elämässä ja työelämässä. Vertaistiedottajatoiminnan avulla nuoret pääsisivät harjoittelemaan eri viestintäkanavien käyttöä. Toiminta tukisi myös nuorisotoimen digitaalisen nuorisotyön haltuunottoa. Tomi Kiilakoski nimeää digitaalisen nuorisotyön päämääräksi muun muassa nuorten digitaalisten taitojen sekä verkkoon liittyvien uhkien ja mahdollisuuksien hallitsemisen tukemisen (Kiilakoski 2016, 30-31). Nuorisotoimi puolestaan hyötyisi toiminnasta, koska nuoret oman elämänsä asiantuntijoina tietävät, miten tieto tavoittaa nuoret.

6.2 Osallisuuden edistäminen

Kyselyssä 38 vastaajaa (noin 70% kysymykseen vastanneista) vastasi, ettei käy Nuokkarilla. Käymättömyyden syynä he vastasivat olevan se, ettei toiminta kiinnosta heitä. Lisäksi kyselyssä kävi ilmi, että neljä viidestä vastaajasta koki, ettei voi vaikuttaa nuorisotoimen toiminnan sisältöön. Tämä tulos mielestäni tukee ajatusta siitä, että nuoria tulisi osallistaa toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin, jolloin toiminta olisi heitä kiinnostavaa.

Pohdintapajojen ja kyselyn toteutus oli hyvää toiminnan kehittämistä kokeilun kautta. Tulevaisuudessa voisin jatkaa tiedon keräämistä 7. luokkalaisten tutustumiskäyntien yhteydessä. Esimerkiksi kyselyllä voitaisiin kartoittaa nuorten tarpeita ja toiveita, joiden pohjalta suunnitella nuorisotoimen toimintaa. Nyt kaksi eri menetelmää on testattu ja niitä tullaan mahdollisesti hyödyntämään nuorten osallistamisessa toiminnan suunnitteluun sekä arviointiin.

Tärkeää on ensin selvittää ne kohdat, joissa nuoret olisi mahdollista osallistaa nuorisotoimen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Tein nuorisotoimen toiminnan vuosikellon (Liite 3), joka helpottaa huomaamaan kohtia, joissa nuoria olisi mahdollista osallistaa. Nuokkarin arjessa nuorten osallisuutta lisäisi esimerkiksi talotoimikunnan perustaminen.

Mielestäni koko Laitilan kaupungin tasolla nuorten ja lasten osallisuutta voisi parantaa hyödyntämällä koulujen oppilaskuntien hallituksia. Jokaisessa koulussa Laitilassa on oppilaskunnan hallitus. Laitilassa voitaisiin soveltaa esimerkiksi Sastamalan kaupungissa käytettävää osallisuusmallia (Liite 4) tai Rauman kaupungille ehdotettua kuulemisjärjestelmää (Parjanen 2015). Sastamalan osallisuusmalli ja Rauman kuulemisjärjestelmä perustuvat molemmat vuosittaiseen tapahtumaan, joka mahdollistaa vuoropuhelun nuorten ja kunnallispäättäjien kanssa. Sastamalan vuosittaista tapahtumaa kutsutaan huippukokoukseksi. Huippukokouksessa jaetaan rahaa koulujen oppilaskuntien projekteille, jotka ovat nuorien itsensä suunnitteleimia. (Haronoja 2016.) Laitilassa voitaisiin myös järjestää vuosittainen oppilaskuntien hallitusten ta-

paaminen, jossa voitaisiin antaa hallituksen jäsenille koulutusta sekä keskustella nuorille ja lapsille tärkeistä asioista.

6.3 Nuorisotoimen toiminnan kehittäminen

Kyselyn vastauksia hyödynsin Nuokkarin kehittämisessä jo syksyllä 2015 ja keväällä 2016. Lahjoituksina saatiin kaksi uutta sohvaa, hankittiin PlayStation pelikonsoli ja uusia kiekkoja ilmakiikkoon. Lisäksi musiikin soittamisessa alettiin hyödyntää suoratoistopalvelua Spotifyä, jonka kautta nuoret saavat valita tilassa soivan musiikin itse. Kyselyssä sain palautetta nuorisotilalla käyviltä nuorilta ja heidän toiveitaan kuultiin. Havaitsin itse, että kyselyn pohjalta tehdyt hankinnat ja muutokset paransivat nuorten viihtyvyyttä Nuokkarilla.

Kuten kyselyn tuloksista ja Nuokkarin kuukausiraporteista käy ilmi, tyttöjä käy Nuokkarilla vähemmän kuin poikia. Mielestäni tulevaisuudessa nuorisotoimessa tulisi käyttää sukupuolisensitiivisempää työtettä ja lisätä myös tytöille suunnattua toimintaa. Nuokkarilla voitaisiin kokeilla esimerkiksi elokuva- tai kokkailuittoja. Syksyllä 2016 olen ohjannut tytöille suunnattua Voimaneito-ryhmää. Ryhmään osallistuvat tytöt ovat myös osallistuneet muuhun nuorisotoimen toimintaan. Lisäksi pohdintapajoissa nousi esille, että moni nuori matkustaisi tai lähtisi ulkomaille, jos siihen olisi varaa. Mielestäni yhdeksi tulevaisuuden tavoitteeksi tulisi asettaa nuorten kanssa yhdessä toteutettavan kansainvälisen projektin, esimerkiksi ryhmävaihto tai kansainvälinen nuorten leiri.

7. LOPUKSI

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia nuorisotoimen toiminnalle kehittämis ehdotuksia nuorilta kerätyn aineiston ja alan kirjallisuuden pohjalta. Tilaajan ja omasta mielestäni opinnäytetyöni täyttää tavoitteet. Kyselyn tulokset johtivat konkreettisiin kehittämis-

toimiin, jotka ovat jo osittain toteutuneet. Lisäksi liian vähäiseksi koettu tyttöjen osuus Nuokkarin toimintaan osallistuneiden nuorten keskuudessa on nousussa.

Selvitystyön tulokset eivät yllättäneet. Monet puutteet toiminnassa, esimerkiksi tiedotuksessa olivat jo tiedossa, mutta selvitystyön kautta sain lisää tietoa puutteista ja apua kehittämiseen. Opinnäytetyötä tehdessä olen oppinut paljon, olen tutustunut muiden kuntien toimintaan ja alan kirjallisuuteen. Lisäksi erityisesti 7.-luokkalaisten tutustumiskäynnit ja pohdintapajat mahdollistivat monien, minulle tuntemattomien nuorten kohtaamisen sekä loivat uuden tiedotuskanavan nuorisotoimelle.

Kouluyhteistyö kehittyi opinnäytetyön ansiosta ja 7-luokkalaisten tutustumiskäyntejä Nuokkarilla jatketaan tulevaisuudessa. Yhteistyötä koulujen kanssa voidaan lujittaa edelleen kirjaamalla se sivistyslautakunnan hyväksymiin lukuvuosisuunnitelmiin. Yhteistyö käsittää niin Nuokkarilla vierailut, koulujen käyttämisen tiedotuskanavana kuin yhteistyön oppilaskuntien hallitusten kanssa.

Kehittämistyötä pyritään jatkamaan opinnäytetyön toteuttamisen jälkeen. Toiminnan arviointia tullaan kehittämään Laitilan nuorisotoimessa osallistamalla Hajanaisista tiedoista yhteiseksi tunnusluvuksi: avoimen nuorisotyön toiminnallinen tehokkuus -hankkeeseen. Hankkeen aikana, vuosina 2016-2019, avointa nuorisotyötä arvioidaan eri näkökulmista. Hankkeen tavoitteena on luoda nuorisotyölle arviointityökalu ja tuottaa tietoa toiminnasta, jota voidaan hyödyntää raportoinnissa sekä työn kehittämisessä. Hankkeen sisällöstä vastaa erikoistutkija Anu Gretscher. (Suhonen 2016)

Nuorten kuuleminen ja osallistaminen pitäisi toimia kuntaorganisaatiossa laajasti, eikä vain nuorisotoimessa. Kehittämistyössä on kuitenkin edettävä askel kerrallaan. On hyvä, että nuorten kuulemista kehitetään ensin nuorisotoimessa, jonka jälkeen hyviä käytäntöjä voidaan lähteä levittämään kaupungin muille hallintokunnille.

LÄHTEET

- Alasuutari, Pertti 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. 4. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino
- Alifrosti, Kari & Vehmas, Jukka 2002. Laitila 1900-luvulla. Laitila: Laitilan Kaupunki
- Cederlöf, Petri 1998. Nuorisotyön yhteiskunnallinen merkitys. Perustietoja, poimintoja ja haarukkapaloja nuorisotyöstä sekä sen asemasta suomalaisessa yhteiskunnassa. Nuorisoasiain neuvottelukunta: Helsinki https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/19Nuorisotyxn_merkitys.pdf (Viitattu 6.11.2016)
- Eskelinen, Teppo, Gretschel, Anu, Kiilakoski, Tomi, Kiili, Johanna, Korpinen, Sini, Lundbom, Pia, Matthies, Aila-Leena, Mäntylä, Niina, Niemi, Reetta, Nivala, Elina, Ryyänen, Aimo & Tasanko, Pia 2012 Lapset ja nuoret subjektina kunnallisessa päätöksenteossa. Teoksessa Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi 2012 (toim.) Demokratian oppitunti. Lasten ja nuorten kunta 2010-luvun alussa. Helsinki: Nuorisotutkimusseura
- Gretschel, Anu 2011. Nuorisotalo mahdollistavana lähiympäristönä: nuorten näkökulma. Helsinki: Nuorisoasiainkeskus
- Gretschel, Anu 2002. Kunta nuorten osallisuusympäristönä: nuorten ryhmä ja kunnan vuorovaikutussuhteen tarkastelu kolmen liikuntarakentamisprojektin laadunarvioinnin keinoin. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto
- Hallituksen esitys eduskunnalle nuorisolaiksi, HE 111/2016 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/HE_111+2016.pdf (viitattu 31.10.2016)
- Haronoja, Tiina 2016. Sastamalan nuorisopalveluiden esittely. Vakka-Suomen vapaa-aikajaoston tutustumismatka Sastamalaan 25.10.2016
- Kiilakoski, Tomi 2016. Digitaalisen nuoristyön tarkoituksen määrittely, ymmärtäminen ja oikeutus. Teoksessa Heikki Lauha & Suvi Tuominen (toim.) Kohti digitaalista nuorisotyötä. Helsinki: Verke
- Kiilakoski, Tomi 2015. Johdanto. Teoksessa Miksi nuoristyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Tomi Kiilakoski, Viljami Kinnunen & Ronnie Djupsund. Humak
- Kiilakoski, Tomi 2012. Nuorisotalotoiminnan kehittäminen. Teoksessa Katja Komonen, Leena Suurpää & Markus Söderlund (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura Julkaisuja 128
- Kiilakoski, Tomi 2007. Johdanto: Lapset ja nuoret kuntalaisina. Teoksessa Anu Gretschel & Tomi Kiilakoski (toim.) Lasten ja nuorten kunta. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 77
- Koppa 2015. Määrällinen tutkimus. Jyväskylän yliopisto, viimeisin muutos 23.4.2015. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus> (Viitattu 20.11.2016)
- Kuntalaki <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410#L5P22> (viitattu 15.10.2015)

- Kuula, Arja 2006. Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Tampere: Vastapaino
- Kylmäkoski, Merja 2008. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone -Niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna 2008. Nuorisotyötä on tehtävä. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura: Helsinki 2.painos
- Laitilan kaupunki 2016a. <https://www.laitila.fi/palvelut/opetus/perusopetus/koulut/> (Viitattu 6.11.2016)
- Laitilan kaupunki 2016b. <https://www.laitila.fi/palvelut/nuorisopalvelut/nuorisotalo/> (Viitattu 6.11.2016)
- Laitilan kaupunki 2016. Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017-2018. Laitilan Kaupunki. Kaupunginvaltuusto 07.12.2015
- Laitilan kaupunki 2014. Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 10.11.2014. Laitilan kaupunki. Kaupunginvaltuusto
- Lauha, Heikki 2016. Nuorisotyö osana yhteiskunnan digitalisoitumista. Teoksessa Heikki Lauha & Suvi Tuominen (toim.) Kohti digitaalista nuorisotyötä. Helsinki: Verke
- Lauha, Heikki & Tuominen, Suvi 2016. Suuntaviivojen tausta. Teoksessa Heikki Lauha & Suvi Tuominen (toim.) Kohti digitaalista nuorisotyötä. Helsinki: Verke
- Merikivi, Jani, Myllyniemi, Sami & Salasuo, Mikko (toim.) 2016. Media hanskassa. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta. Opetus- ja kulttuuri ministeriö, Nuorisotutkimusseura, Nuorisoasiain neuvottelukunta, Valtion liikuntaneuvosto, Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 184.
- Myllyniemi, Sami & Berg, Päivi 2013. Nuoria liikkeellä! Nuorten vapaa-aikatutkimus 2013. Nuorisotutkimusseura
- Nieminen, Juha 2012. Tiedonintressit nuorisotyön kehittämisessä. Teoksessa Katja Komonen, Leena Suurpää & Markus Söderlund (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura Julkaisuja 128
- Nuorisolaki <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072> (viitattu 10.10.2016)
- Parjanen, Mirja 2015. Kuullaanko lapsia ja nuoria Raumalla? Lasten ja nuorten osallisuustyö Rauman kaupungissa. Opinnäytetyö. Humak <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/88403/Parjanen%20Mirja.pdf?sequence=1> (viitattu 6.11.2016)
- Perustuslaki <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perustuslaki> (viitattu 15.10.2016)
- Seppälä, Tuula. 2004 Kuokkala, julkaisematon toimintakertomus. Jyväskylän kaupunki, sosiaali- ja terveystalokeskus, aluenuorisotyö
- Silvennoinen Kimmo, 2001. Kunnallisen nuorisotyön arviointi. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisoasiain neuvottelukunta
- Soanjärvi, Katariina 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Jyväskylän yliopisto: Jyväskylä
- Suhonen, Pirkko 2016, Hajanaisista tiedoista yhteiseksi tunnusluvuksi -hankkeesta. Sähköposti laura.vuola@laitila.fi 10.11.2016

Suomen nuorisotyön tilastot 2016

<http://nuorisotilastot.fi/#!/fi/kunta/Asukasluku/perus/choice-1/prosentit/whiteblue/Koko%20maa/Laitila/table/Mit%C3%A4%20kautta%20tavoitetut%20nuoret%20tulivat%20etsiv%C3%A4n%20nuorisoty%C3%B6n%20piiriin%3F/null/kunta/donut/%5B%5D> (viitattu 15.10.2016)

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 11. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

YKn lasten oikeuksien sopimus 2016 <https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/sopimus-kokonaisuudessaan/> (viitattu 16.10.2016)

LIITTEET

Liite 1 Webropol-kyselyn runko

Liite 2 Pohdintapajojen kysymykset/lauseet 2015 ja 2016

Liite 3 Laitilan kaupungin nuorisotoimen toiminnan vuosikello

Liite 4 Sastamalan kaupungin osallisuusmalli

Liite 1

Laitilan nuorisotoimi

1. Sukupuoli?
Mies
Nainen
2. Luokka-aste?
8. luokka
9. luokka
3. Koulumatkanpituus?
Asun keskustassa
Alle 5 km
Alle 10 km
Yli 10 km
4. Kuinka usein käyt harrastuksissa?
Useamman kerran viikossa
Kerran viikossa
Harvemmin kuin kerran viikossa
En harrasta
5. Käyn nuorisotila Nuokkarilla
Säännöllisesti
Silloin tällöin
En koskaan
6. Mikset käy Nuokkarilla? (jos vastasit edelliseen kysymykseen ”en koskaan”)
Aukioloajat eivät ole minulle sopivat
Kaveritkaan eivät käy
Toiminta ei kiinnosta minua
Liian pitkä matka/ei kyytiä
Muu syy, mikä? (avoin kysymys)
7. Nuokkarilla haluaisin (voi valita useamman vastausvaihtoehdon)
Hengailla kavereiden kanssa
Pelailla
Kokkailla/leipoa
Tehdä käsitöitä, askarella
Harrastaa musiikkia
Järjestää toimintaa itselle ja muille nuorille
Katsoa leffoja
Muuta, mitä? (avoin kysymys)
8. Saatko tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta?
Nuokkarin aukioloajat   Kyllä/Ei
Nuokkarin toiminta   Kyllä/Ei
Tapahtumat   Kyllä/Ei
Retket   Kyllä/Ei

9. Mistä saat tietoa nuorisotoimen toiminnasta? (voi valita useamman vastausvaihtoehdon)
- Kavereilta
  - Koululta (ilmoitustaulu)
  - Internetsivut
  - Laitilan Sanomat
  - Facebook
  - Nuoriso-ohjaajalta
  - Jostain muualta mistä? (avoin kysymys)
  - En mistään
10. Koetko voivasi vaikuttaa nuorisotoimen toiminnan sisältöön?
- Kyllä
  - Ei
11. Toiveita ja ideoita nuorisotoimen ja Nuokkarin kehittämiseen? Sana vapaa!
(Avoin kysymys)

Liite 2

Pohdintapajojen runko syksy 2015

Nuokkari on...

Vapaa-ajalla minä...

Jos minulla olisi mahdollisuus (esim. aikaa, rahaa) vapaa-ajalla minä...

Osallistuisin nuorisotoimen toimintaan jos...

Saan tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta? (kyllä/ei)

Mitä kautta Nuorille saa välitettyä tietoa toiminnasta parhaiten?

Laitilasta puuttuu...

Pohdintapajojen runko syksy 2016

Nuokkari on...

Vapaa-ajalla minä...

Jos minulla olisi mahdollisuus (esim. aikaa, rahaa) vapaa-ajalla minä...

Osallistun/osallistuisin nuorisotoimen toimintaan jos...

Saan tarpeeksi tietoa nuorisotoimen toiminnasta? (kyllä/ei)

Minulle saa välitettyä tietoa toiminnasta parhaiten...

Mikä tekisi Laitilasta paremman paikan nuorelle asua?

Liite 3

Laitilan kaupungin nuorisotoimen vuosikello**Tammikuu**

- toimintasuunnitelman laatiminen
- avustuksista tiedottaminen
- hiihtolomaviikon suunnittelu
- Kustaa Hiekan kulttuuriviikko
- Monitoimihallin avajaistapahtumat

Helmikuu

- nuorisovaltuustosuunnitelma
- hiihtolomaviikko tapahtumat ja palaute
- vuosikatsaus edelliseen vuoteen, tilastot

Maaliskuu

- vapaaehtoisten ohjaajien palaveri /koulutus
- nuorisovaltuuston käynnistäminen

Huhtikuu

- kesätoiminnan suunnittelu >ajankohdat ja yhteistyötahot

Toukokuu

- kesäleirien suunnittelu

Kesäkuu

- Alakoululaisten päiväleirit ja kesäleirit sekä suurleiri
- nuorten osuus kesätapahtumissa
* Munamarkkinat

Jatkuva toiminta

- avoin tilatoiminta Nuokkarilla
- ryhmätoiminta
- välkkäritoiminta Kappelimäen koululla
- päivystys Varpeen koululla
- Vakka-Suomen nuorisofoorumi
- peli- ja oloilat perjantaisin

Heinäkuu

- kesälomat
- nuorten osuus ystävyyskunta- ja kesätapahtumissa

Elokuu

- Nuokkarin toiminnan suunnittelu
- syyslomaviikon suunnittelu
- vapaaehtoisten ohjaajien palaveri/koulutus
seiskaluokkalaisten tutustumisvierailut
seiskaluokkalaisten ryhmäytymisleirit

Syyskuu

- talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden laatiminen
- palaveri yhteistyötahojen kanssa
- kunnalliset luottamushenkilöt info-tilaisuus

Lokakuu

- syyslomaviikon esitteen tekeminen ja jako
- syyslomaviikon tapahtumat

Marraskuu**Joulukuu**

- tilastot ja vuosikatsaus
- harrastustoiminnan avustusten anominen AVI:lta

Liite 4

OSALLISUUDEN KAAVA SASTAMALASSA

